

KULTURMILJÖ
HALLAND

ÅKRABERGS LADUGÅRD

Renovering av byggnadsminne

Dennis Axelsson

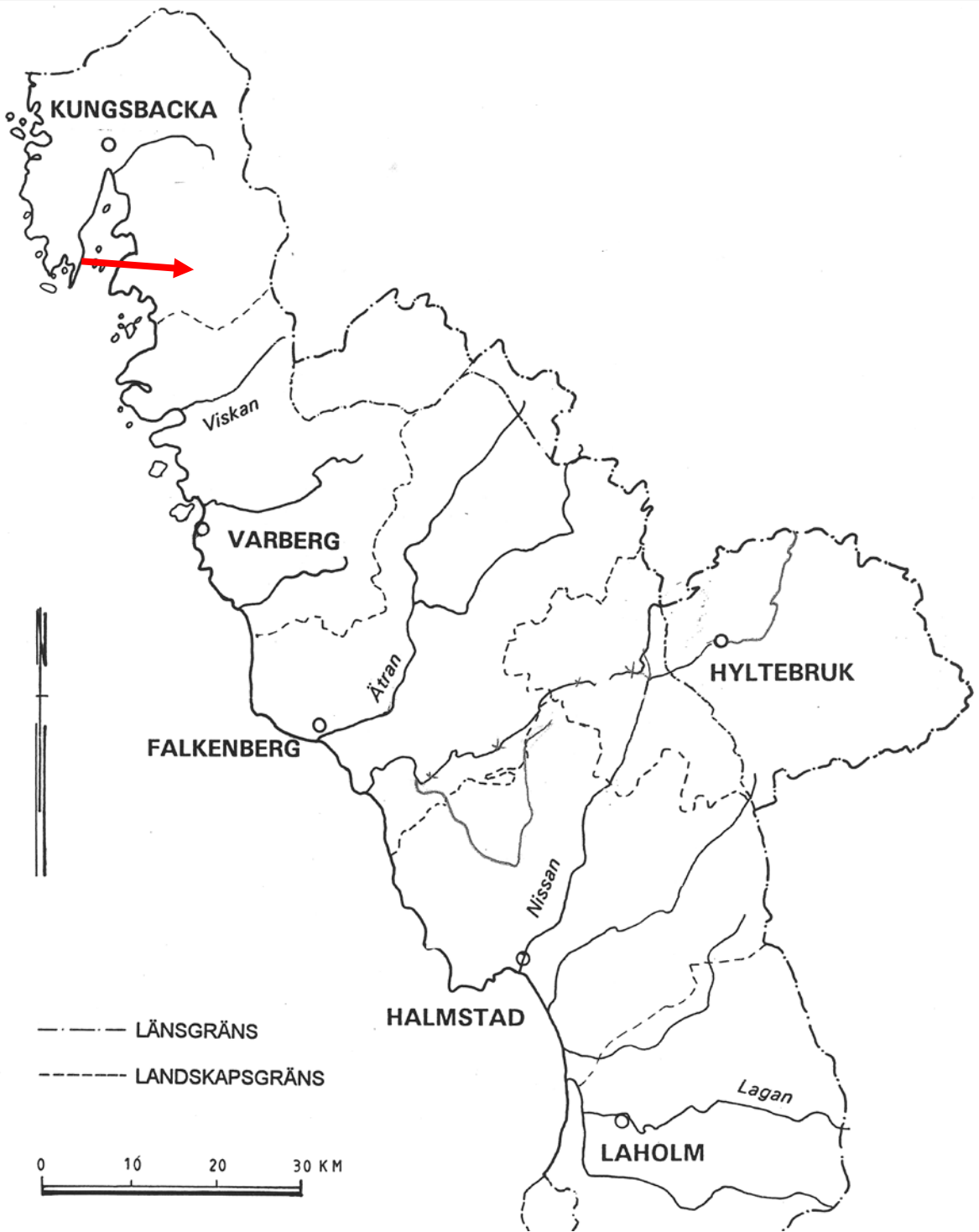
Dokumentation av en byggnadsrenovering

Åkrabergs ladugård, Åkraberg 1:12, Värö socken, Varbergs kommun

2013:26

OMSLAGSBILD Filmnr 2013-30-1
FOTO Dennis Axelsson, Kulturmiljö Halland
TEXT Dennis Axelsson
DIARIENUMMER 2012-108

RAPPORT ÖVER RENOVERING

Åkrabergs ladugård, Åkraberg 1:12, Värö socken, Varbergs kommun

D nr 2012-108

Lst d nr 434-6553-11

Dennis Axelsson

Under sensommaren 2013 har diverse renoveringsarbeten utförts på Åkrabergs ladugård. För dessa arbeten har bidrag för de antikvariska överkostnaderna utgått ifrån Länsstyrelsen. Bidraget förutsätter att arbetena utförs i samråd med Kulturmiljö Halland och i enighet med Länsstyrelsens anvisningar. Arbetena har utförts av Nackagårds snickeri och byggnadsvård.

Den antikvariska kontrollen har utförts av bebyggelseantikvarie Dennis Axelsson, som även ansvarat för föreliggande rapport. Arkivmaterialet förvaras hos Kulturmiljö Halland, Bastionsgatan 3.

Historik och beskrivning

Åkrabergs ladugård är belägen i den nordvästra delen av Varbergs kommun, någon kilometer öster om E6 i höjd med Ringhals. Stengärdesgårdar leder in till ladugården och det omkringliggande landskapet är en blandning av kuperad skogsbygd och öppna odlingsmarker. Den är uppförd på 1730-talet i en skiftesverkskonstruktion som är typisk för norra Halland med obehandlad ek och optimalt utnyttjat material. Den består av tre längor och den nu tillhörande mangårdsbyggnaden tillkom 1956 efter att en tidigare tillhörande mangårdsbyggnad helt förfallit och sedan rivits.

Kulturhistoriskt värde

Åkrabergs ladugård utsågs till Hallands första byggnadsminne 1963. Den har genom sin höga ålder och sin relativt oförändrade och välbevarade konstruktion ett högt kulturhistoriskt värde och kan anses vara synnerligen märklig. Den finns också upptagen i *Varbergsbygd, Program för kulturmiljövård (1992)*.

Utförda arbeten

Halmtaket är i kontinuerligt behov av underhåll och en flerårsplan för successiv förnyelse har utarbetats i samråd med Länsstyrelsen. I den aktuella renoveringen har det lagts på ny ryggning av halm där det behövts på alla tre längorna. Käpparna som håller ihop pollarna har bytts ut till nya, av hassel.

Lagning och justering har utförts på ett antal bålar, luckor, på körporten och på grundläggningen (se foton).

Negativ

Fotografierna förvaras i arkivet hos Kulturmiljö Halland, Bastionsgatan 3, i Halmstad. Följande filmer i arkivet innehåller fotografier som visar Åkrabergs ladugård efter denna renovering:

Film nr	Datum	Fotograf
2013-30	2013-08-14	Dennis Axelsson

Foton efter renoveringen

Ny ryggning av halm på östra längan.

Ny ryggning på västra länkan.

Käpparna som håller pollarna var generellt sett i väldigt dåligt skick och har bytts ut mot nya, av hassel.

Luckan på utsidan av den södra längans östra del var i väldigt dåligt skick och har bytts ut mot en nytillverkad. Stengrunden under luckan hade dessutom vandrat ut och den har lagts tillbaka.

Justerade befintliga bålar samt nytillverkade, till vänster om körporten på utsidan av den södra längan.

Iordningsatt skiftesverk och utbytta delar samt upplyfta stenar, i innerhörnet mellan östra och södra längan.

Ny syll.

Bytt del i port.

Infästning.

Justerad lucka på insidan av den södra längan, till höger om porten. De befintliga gångjärnen var i mycket dåligt skick och har bytts ut mot andra äldre gångjärn. En hasp har också nytillverkats.

Den nytillverkade haspen i närbild.

På insidan av den västra längan har dragluckan justerats och luckan till höger om den har fått en ny stoppinne.

Ny stoppinne.

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00
E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se